

Učebné osnovy

Názov predmetu	Prvouka			
Názov ŠVP	Primárne vzdelávanie - 1. stupeň základnej školy			
Názov ŠkVP	Škola pre život			
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie			
Forma štúdia	Denná			
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk			
Časový rozsah výučby				
Ročník	1.	2.	3.	4.
Rozsah výučby ŠVP	1	2	0	0
Rozsah výučby ŠkVP	0	0	0	0
Spolu týždenne	1	2	0	0
SPOLU ročne	33	66	0	0

Charakteristika predmetu

Prvouka ako vyučovací predmet má v sústave predmetov na 1. stupni základnej školy významné postavenie a má dôležitú úlohu v rozvoji osobnosti žiaka. Úlohou prvouky je pripraviť žiakov tak, aby dokázali pozorovať veci a javy v prírode a spoločnosti, vedeli si ich samostatne všimnúť, aby nachádzali a odhaľovali medzi nimi jednoduché a ľahko pochopiteľné vzťahy a súvislosti, aby vedeli manipulovať jednoduchými prírodninami vo svojom okolí a s materiálmi o spoločenskom živote, aby sa učili správne ich pomenúvať, jednoducho opisovať a hovoriť o nich.

Hlavný zdroj poznatkov tvoria sústavné a priame pozorovania prírody a spoločenského diania na vychádzkach, práca v kútiku prírody, činnosti spojené s plnením úloh v kalendári prírody, jednoduché pokusy žiakov a ich osobné zážitky.

Učiteľ cieľavedome využíva tieto podnety na utváranie správnych predstáv, vedomostí, skúseností a zručností.

Prvouka je predmet, v ktorom žiaci získavajú elementárne poznatky z oblasti prírodovedných a spoločenskovedných odborov. Primerane veku integruje viaceré témy, ktoré vyplývajú z prírodných zmien, zo základných prírodných zákonitostí a aj zo vzťahov a súvislostí medzi prírodou, jednotlivcom a spoločnosťou.

Učivo je rozdelené do dvoch vzdelávacích oblastí: **Človek a príroda a človek a spoločnosť**.

Vzdelávacia oblasť **Človek a príroda** sa člení do tematických celkov: Rastliny, Živočíchy, Človek, Neživá príroda a skúmanie prírodných javov.

Prírodovedné učivo v prvouke

Uvádza žiakov do základných životných situácií a vzťahov, s ktorými prichádza do styku. Učia sa pozorovať veci a javy, samostatne si ich všimnúť a odhaľovať medzi nimi súvislosti. Pozorujú podstatné znaky známych javov a učia sa o nich hovoriť a opisovať ich.

Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosť ľudí.

V prvouke tvorí väčšiu časť obsahu učivo prírodovedného charakteru, predovšetkým o živej prírode (o rastlinách, zvieratách a človeku), ale aj o neživej prírode, s najjednoduchšími príkladmi z učiva fyziky (meranie času, objemu,...).

Hlavnou metódou je tu pozorovanie, ďalej sú to: porovnávanie, rozlišovanie, zaraďovanie (začleňovanie) a zhrnutie.

Spoločenské učivo v prvouke

Spoločenskovedné témy prvouky obsahujú učivo o človeku a spoločnosti, Poznávajú najbližšie prostredie, ktoré ich obklopuje, vedie k základnej životnej orientácii žiakov v spoločnosti. Oboznamujú sa so školským prostredím a jeho najbližším okolím. Učia sa orientovať v priestore a v čase. Spoznávajú príbuzenské vzťahy v rodine. Oboznamujú sa s hygienickými zásadami v starostlivosti o ľudské telo zásadami bezpečného správania sa žiaci oboznamujú s rozličnými druhmi ľudskej práce.

Hodnotenie predmetu

Súčasťou vyučovania prvouky je hodnotenie žiakov. Vychádza z bežnej práce žiaka na vyučovaní, sledujú sa ústny, písomný prejav a praktické simulácie reálnych situácií. Pri hodnotení využívame pozitívnu motiváciu povzbudením a pochvalou žiakov. Predmet sa bude hodnotiť v zmysle platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov.

Predmet hodnotíme klasifikáciou.

Hodnotenie učebných výsledkov žiakov budeme zisťovať týmito metódami: sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,

- sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok :ústnymi, písomnými,
- a didaktickými testami,
- analýzou výsledkov praktických činností žiaka.

Učebné osnovy sú totožné s obsahovým a výkonovým štandardom pre predmet prvouka, schváleného ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy č. 2015-5129/1758:1-10A0.

Prvouka v 1. ročníku

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda

Rastliny (7 hodín)

- základné časti rastlín: koreň, stonka, list, kvet, plod
- byliny, kry, stromy
- životné prejavy rastlín – rast, vývin, rozmnožovanie

Živočích (3 hodiny)

- životné prejavy živočíchov
- suchozemské a vodné živočích

- dravec, korisť
- končatiny

Človek (5 hodín)

- zmysly: zrak, sluch, hmat, čuch, chuť, poruchy zraku

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov (8 hodín)

- životné prejavy organizmov: pohyb, rast, príjem potravy, dýchanie, rozmnožovanie
- vodné zdroje (potok, rieka, jazero, more, podzemná voda),
- význam vody pre život
- svetelné zdroje, tiene, priesvitný, priehľadný, nepriesvitný materiál
- meranie času, presýpacie hodiny, kyvadlo

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť (10 hodín)

- moja trieda, škola, bezpečnosť v škole, v triede
- orientácia v priestore kde, tu, tam, vpravo, vľavo, hore, dolu, vpredu, vzadu
- škola, školský dvor, objekty v okolí školy, adresa školy
- adresa môjho bydliska
- dni v týždni
- začiatok, koniec, predtým, včera, dnes, potom, zajtra
- umývanie rúk, čistota tela, návšteva a správanie sa u lekára, v lekárni
- funkcia členov rodiny, prejav úcty k rodičom, starým rodičom a jednotlivým členom rodiny

Prvouka v 2. ročníku

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda

Rastliny (7 hodín)

- rôznorodosť životných podmienok rastlín, prispôsobovanie sa prostrediu, životné prejavy rastlín
- význam rastlinných semien, rozširovanie semien,
- podmienky klíčenia semien: vzduch, voda, teplo
- rast rastliny, životné podmienky rastlín: svetlo, teplo, vzduch, voda, pôda

Živočích (3 hodiny)

- životné prejavy živočíchov a rastlín
- rast, vývin
- pestovanie úžitkových rastlín
- zber divo rastúcich rastlín
- lov divo žijúcich zvierat

- chov zvierat: kravy, ovce, sliepky, kone
- včely spoločenský hmyz včelia rodina: matka, trúd, robotnica
- mravenisko

Človek (5 hodín)

- pohyb ako prejav života
- kostra ľudského tela: lebka, chrbtica a stavce, rebrá, ramenná kosť, stehenná kosť, kĺb, zlomenina
- svaly ich význam a rozvoj, únava svalov, pohyby ovládané vôľou a pohyby realizované mimo vôle človeka

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov (8 hodín)

- zloženie pôdy
- úrodnosť pôdy
- znečistenie pôdy
- rozpúšťanie látok vo vode, zrýchľovanie rozpúšťania
- filtrácia, odparovanie

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť (10 hodín)

- cesta do školy
- priechod pre chodcov, semafor
- kalendár – rok, mesiac, týždeň, deň, dátum, sviatky, rodina, narodeniny
- jeseň (september, október, november), zima (december, január, február), jar (marec, apríl, máj), leto (jún, júl, august)
- Vianoce, Nový rok, vznik Slovenskej republiky, Veľká noc, Pamiatka zosnulých
- Slovensko – štátna vlajka, štátny znak
- prvky krajiny (polia, lúky, lesy, rieky, jazerá, vrchy, rovina, domy a cesty)
- cestovanie, práca, škola, dovolenka
- druhy dopravy (auto, autobus, vlak, lietadlo, loď)
- spoznávanie krajiny, pamätihodnosti
- povolania ľudí (lekár, učiteľ, vedec, strojník, pekáč, mäsiar, obchodník a i.)
- zásady bezpečnosti, slnečné žiarenie, oheň, elektrický prúd a iné nebezpečné predmety
- postup pri volaní hasičov (150), záchranej zdravotnej služby (155), polície (158), tiesňová linka (112)